

UCHWAŁA

CC-R-2012-02

w sprawie współpracy najwyższych organów kontroli z Eurostatem i krajowymi urzędami statystycznymi

Na zebraniu w październiku 2011 r. Komitet Kontaktowy UE podjął decyzję o utworzeniu grupy zadaniowej do zbadania możliwości współpracy między najwyższymi organami kontroli (NOK) UE a Eurostatem i krajowymi urzędami statystycznymi (CC-R-2011-6).

Grupa zadaniowa przeprowadziła ankietę wśród NOK państw członkowskich UE, aby uzyskać informacje, czy NOK mają mandat do kontrolowania krajowych urzędów statystycznych i czy podejmują z nimi współpracę. Z otrzymanych 24 odpowiedzi wynika, że tylko kilka NOK współpracuje z krajowymi urzędami statystycznymi, ale według wielu NOK istnieją możliwości rozwoju takiej współpracy. W czerwcu 2012 r. grupa przedyskutowała na zebraniu potencjalne obszary współpracy i opracowała niniejszą uchwałę zawierającą wykaz proponowanych obszarów, wraz ze sprawozdaniem, w którym omówiono szczegółowo działania grupy.

Mając na uwadze:

- niedawne zmiany oraz inicjatywy w obszarze zarządzania gospodarczego UE, które podkreśliły znaczenie wiarygodnych i aktualnych informacji (w tym statystyki) na temat wykorzystania środków publicznych i długu publicznego;
- postulat Eurostatu skierowany do szefów NOK na zebraniu Komitetu Kontaktowego w 2011 r., aby odgrywały one znaczącą rolę w poprawie jakości i wiarygodności statystyk krajowych;
- zasadę niezależności NOK zapisaną w Deklaracjach z Limy i z Meksyku (ISSAI 1 i 10), zgodnie z którą NOK zasadniczo nie mogą otrzymywać poleceń z zewnątrz co do podjęcia konkretnych kontroli. NOK działają zgodnie z własnymi uprawnieniami i krajowym ustawodawstwem, które definiują ich prawa i ograniczenia;
- rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2012 r. (T7-0073/2012) w sprawie zarządzania jakością w statystyce europejskiej (ust. 12), w której Parlament: „(...) zwraca się do Komisji o przedstawienie wniosków zapewniających większą niezależność i spójność kompetencji krajowych izb obrachunkowych w zakresie weryfikacji jakości źródeł wykorzystywanych do ustalenia wysokości długu i deficytu krajowego (...);”;
- art. 3 ust. 1 dyrektywy Rady nr 2011/85: „Jeśli chodzi o krajowe systemy rachunkowości publicznej, państwa członkowskie dysponują systemami rachunkowości publicznej obejmującymi w sposób kompleksowy i spójny wszystkie podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych i zawierającymi informacje niezbędne do generowania danych w ujęciu memoriałowym z myślą o przygotowywaniu danych opartych na standardach ESA 95. Te systemy rachunkowości publicznej podlegają kontroli wewnętrznej i niezależnym audytom.”;

- art. 7 ust. 6 wniosku dotyczącego rozporządzenia (COM(2011) 0821) odnoszący się do państw członkowskich należących do strefy euro, w których stwierdzono nadmierny deficyt. Wniosek dotyczący rozporządzenia przewiduje, że państwo członkowskie: „(...) w koordynacji z krajowymi najwyższymi organami kontroli przeprowadza kompleksową niezależną kontrolę rachunków sektora instytucji rządowych i samorządowych, mającą na celu ocenę rzetelności, kompletności i ścisłości tych rachunków publicznych na potrzeby procedury nadmiernego deficytu, oraz przedstawia sprawozdanie z tej kontroli”;
- zamierzenia Komisji Europejskiej i Eurostatu dotyczące wprowadzenia w przyszłości wspólnych standardów rachunkowości memoriałowej dla sektora instytucji rządowych i samorządowych w państwach członkowskich;
- komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Rzetelne zarządzanie jakością w statystyce europejskiej” (COM(2011) 211) przedstawiający strategię, która pozwoli stworzyć w Unii Europejskiej ramy zarządzania jakością statystyki dotyczącej ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej, w szczególności odnośnie do „prewencyjnego podejścia do weryfikacji statystyki finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych (procedura nadmiernego deficytu)”, w tym mechanizmów zapewniania wysokiej jakości wskaźników statystycznych.

Komitet Kontaktowy:

podkreśla znaczenie dobrej komunikacji między NOK a krajowymi urzędami statystycznymi w celu poprawy i zapewnienia jakości statystyki sektora instytucji rządowych i samorządowych w ramach swoich kompetencji i uprawnień;

uznaje, że NOK mogą odegrać ważną rolę w zapewnieniu jakości statystyki sektora instytucji rządowych i samorządowych. Poprzez swoje kontrole rachunków sektora publicznego NOK już teraz przyczyniają się do weryfikacji danych wpływających do krajowych urzędów statystycznych;

uznaje, że NOK mogą odegrać rolę (razem z krajowymi urzędami statystycznymi) w określeniu obszarów ryzyka i naruszeń w systemach zapewniających dobrą jakość statystyki sektora instytucji rządowych i samorządowych w ich krajach;

podkreśla, że NOK są niezależnymi instytucjami i nie mogą otrzymywać poleceń ani od Eurostatu ani od jakichkolwiek innych organów UE co do wykonania konkretnej kontroli lub zadania;

podkreśla, że pomimo istniejących różnic między zainteresowanymi instytucjami pod względem uprawnień, obowiązków i kompetencji, istnieje wspólny cel, którym jest dobre zarządzanie publiczne;

zachęca poszczególne NOK do rozważenia, w jaki sposób mogą:

przyczynić się do poprawy jakości danych źródłowych wykorzystywanych przez Eurostat i krajowe urzędy statystyczne, poprzez:

- rozważenie prowadzenia kontroli jakości danych źródłowych, w tym zarządzania jakością;
- określenie luk w kontroli, które mogą uniemożliwiać pełen zakres kontrolowania danych z sektora instytucji rządowych i samorządowych w ramach kontroli wewnętrznej i kontroli zewnętrznej (zob. dyrektywa Rady nr 2011/85);
- rozważenie – o ile jest to zasadne w kontekście krajowym – wspierania administracji publicznej lub doradzania jej w kwestiach wdrażania standardów rachunkowości lub innych podobnych wytycznych.

nawiązać i utrzymywać dobre kontakty z krajowymi urzędami statystycznymi, poprzez:

- rozważenie traktowania krajowego urzędu statystycznego jako uprzywilejowanego partnera, co oznacza, że – w przypadku, gdy jest to z korzyścią dla obu stron – NOK i krajowe urzędy statystyczne mogłyby np. wymieniać informacje nt. analizy ryzyka, możliwych nieprawidłowości, a także informacje nt. standardów, metodyki itp.;
- rozważenie, jak uczynić sprawozdania NOK i krajowych urzędów statystycznych bardziej użytecznymi dla każdej z tych instytucji pod względem harmonogramu i zakresu oraz, jeśli jest to właściwe w kontekście krajowym, jak dzielić się informacjami dotyczącymi kwestii lub rezultatów, które mogą wymagać natychmiastowej uwagi drugiej strony;
- nawiązanie i utrzymywanie regularnych lub doraźnych kontaktów z krajowymi urzędami statystycznymi, w zależności od ich woli współpracy (np. poprzez coroczne spotkania, bieżące kontakty robocze itd.);
- uczestnictwo, w razie otrzymania zaproszenia, w wizytach konsultacyjnych Eurostatu ws. jakości danych źródłowych, które odbywają się w krajowych urzędach statystycznych i u podmiotów dostarczających dane źródłowe.

Komitet Kontaktowy **postanawia**:

- zaproponować, aby NOK nawiązały kontakty z krajowymi urzędami statystycznymi, o ile dotychczas tego nie zrobiły;
- zwrócić się z prośbą do NOK, aby rozważyły swoją rolę w monitorowaniu w swoich krajach – w odpowiednich przypadkach – „sześciopaku”, „dwupaku” i regulacji dotyczących procedury nadmiernego deficytu;
- polecić łącznikom, aby monitorowali wyniki pracy grupy zadaniowej i przedstawili sprawozdanie Komitetowi Kontaktowemu w 2015 r. lub wcześniej, jeśli zajdzie taka potrzeba;
- udostępnić niniejszą uchwałę na stronie internetowej Komitetu Kontaktowego i przekazać ją Komisji Europejskiej, Eurostatowi oraz krajowym urzędów statystycznym państw członkowskich UE.

Komitet Kontaktowy **uznaje**, że niniejszą uchwałą i towarzyszącym jej sprawozdaniem grupa zadaniowa zakończyła swoją pracę.

Estoril, 19 października 2012 r.

NOK sprawozdawca: NOK Danii i NOK Polski

Język źródłowy: EN